

POPORUL ROMÂN NU MAI ESTE DATOR DECÂT FAȚĂ DE EL ÎNSUȘI!

120.000 de bucureșteni au participat la mitingul din Piața Republicii organizat în cinstea lichidării datoriei externe

FOTO: Viorel Lăzărescu/AGERPRES

După ce vestea plății datoriilor externe fusese anunțată „instituițiilor superioare de partid și de stat”, sosise vremea ca bucuria să fie împărțită cu „oamenii muncii”. Câteva zile, pe adresa lui Nicolae Ceaușescu de la Comitetul Central au sosit sute de telegrame de la instituții din Capitală și din țară, dar și de la cetățeni obișnuiți. Desigur, textele fuseseră compuse și „aranjate” de oficialii partidului, atât de la centru, cât și din teritoriu. „Colectivele de oameni ai muncii”, „organizațiile democrației muncitorești, revoluționare din Municipiul București” au avut inițiativa convocării unui miting în Piața Republicii din Capitală (actuala Piața a Revoluției), spunea propaganda. 120.000 de bucureșteni au participat la mitingul din Piața Republicii, au aplaudat, au scandat, și-au manifestat bucuria. Cel puțin asta a văzut Ceaușescu, așa au scris ziarele. Organizarea „mani-

festății spontane” aparținea comitetelor de partid din întreprinderi și instituții bucureștene. Dar despre „țesătura organizatorică” din spatele unei astfel de „spontane” nu se vorbea. Cu greu se poate afla cine avea în realitate astfel de „inițiatives”. Doritor să intre în grațiile cuplului prezidențial se găseau destul. Oricum, grija pentru aspectele formale era maximă „inițiatives” zeloșilor căpătând forma scrisă. În astfel de condiții, cum să nu fi crezut Ceaușescu, până în clipa morții, că dragostea populației este certă, iar dovezile de simpatie - sincere? Vă prezentăm în continuare fragmente din cuvântarea ținută de Nicolae Ceaușescu la mitingul din Piața Republicii din Capitală.

Doresc, în primul rând, să vă adresez dumneavoastră, participanților la această grandioasă manifestare, tuturor locuitorilor municipiului București, un salut călduros, împreună cu

cele mai bune urări (Aplauze puternice, prelungite; se scandează îndelung: „Ceaușescu, România - stîmă noastră și mândria!”). De la această mare manifestare adresez întregului nostru popor un salut călduros și cele mai bune urări de succese tot mai mari în toate domeniile de activitate (Aplauze puternice, prelungite; se scandează îndelung: „Ceaușescu și poporul!”).

Această grandioasă manifestare are loc la puțin timp după Plenara Comitetului Central al Partidului și sesiunea Marii Adunări Naționale, care au marcat plata întregii datorii externe și adevărata independență economică și politică a României socialiste. (Aplauze și urale puternice, prelungite; se scandează îndelung: „Ceaușescu, PCR! Ceaușescu și poporul!”).

Cred că puține țări din lume pot să prezinte realizarea, în 45 de ani, a creșterii industriei de 135 de ori, din care numai după Congresul al IX-lea, din 1965, de 120 de ori. Aceasta reprezintă

o uriașă realizare a unui popor stăpân pe destinele sale, care a lichidat aspirarea, exploatarea capitalistă și își făurește în mod liber și independent, viitorul său - socialismul și comunismul! (Aplauze și urale puternice, prelungite; se scandează îndelung: „Ceaușescu, România - stîmă noastră și mândria!”).

Vă mulțumesc mult pentru această grandioasă manifestare, pentru cuvintele și urările ce mi le-ați adresat în calitate de secretar general al partidului și președinte al României socialiste. Consider, însă, că toate acestea sunt adresate partidului nostru, care a condus și conduce poporul nostru pe calea minunată a socialismului și comunismului. (Aplauze și urale puternice, prelungite; se scandează îndelung: „Ceaușescu, PCR! Ceaușescu și stîmă noastră - în floare!”).

(Continuare în pag. a II-a)

A adus canalele străine la Hunedoara

În 1989, zeci de antene parabolice împânzeau Hunedoara. Aparatura era fabricată de Puiu Radu, un tânăr metrológ de la Combinatul Siderurgic Hunedoara. Oamenii făceau cozi la poarta casei sale ca să își achiziționeze câte o parabolică. Nu mai prididea cu lucrul. Chiar și securiști și milițieni din zonă au dorit câte un astfel de echipament.

În 1989, Puiu Radu devenise, practic, un întreprinzător privat de succes. În primele zile de libertate, la 24 decembrie 1989, viața avea să-i joace o festă tocmai lui, cel care adusese televiziunile occidentale în Hunedoara. A fost arestat de „revoluționari” și a scăpat din fața plutonului de execuție cu doar câteva minute înainte să fie împușcat.

În 1989, hunedoreni urmăreau canalele televiziunilor occidentale. Puteau să vadă la televizor știri din toată lumea, desene animate, filme, dar și întreceri sportive. Zeci de antene parabolice erau instalate în oraș.

Toată lumea știa cine le confecționează, dar aproape nimeni nu știa cât a muncit Puiu Radu, împreună cu tatăl său, ca să apară prima „oală” pentru un astfel de echipament.

În 1989, „parabolicele” construite de Puiu Radu au împânzit Hunedoara

Echipament din Cipru

Povestea primului sistem de acest tip adus la Hunedoara începe în vara anului 1988. Gelu Simoc, președintele clubului FC Corvinul Hunedoara, a fost plecat în Cipru. Acolo se împrietenise cu un grec foarte bogat, pe numele său George Roussos. „M-am întrebat ce cadou să îmi facă. I-am spus că mi-ar plăcea să am o antenă parabolică. Țin minte că a dat 500 de dolari pe echipament, un fleac pentru el, care avea o avere mare. Nici măcar nu mă gândeam cum voi trece

aparatură la frontieră, dar m-am gândit că merită să încerc. Bineînțeles că nu am luat și antena, pe care îmi era foarte limpede că nu am cum să o trec peste granița românească. Am reușit să introduc aparatura în țară, dar aceasta era inutilă atât timp cât nu aveam și antena. Am contactat un prieten. Acesta și fiul său i-au dat de capăt și, în șase luni, în Hunedoara oamenii puteau să urmărească programele televiziunilor occidentale”, spune Gelu Simoc.

(Continuare în pag. a II-a)

Spionaj prin oglindă, la Continental

Pentru basistul, chitaristul și impresarul Virgiliu Chiriac, anul 1989 a însemnat, în primul rând, oprirea deplasărilor peste hotare. „Lucrurile începuseră să scârțâie rău în domeniul artistic. Cele mai multe formații n-au mai plecat în străinătate. Trupa mea s-a limitat la cântări prin țară - Cluj, Brașov, Timișoara, Turnu Severin, Craiova, alături de marii artiști de atunci: Dan Spătaru, Anda Călugăreanu, Bebe Prisada.” Deși condițiile tehnice erau foarte slabe în acea perioadă, lumea, sătulă până peste cap de cele două ore zilnice de program TV propagandist, umplea sălile de spectacol. „La un moment dat, nu mai țin minte pe unde eram, s-a intrerupt lumina în sală. Cântăreții n-au mai putut fi auziți, evident. Dar noi, cei din orchestra, am creat, pe întuneric, un moment unic. Pianul, toba, basul, saxofonul, trompeta s-au auzit atât de bine în acea atmosferă, încât ne-au impresionat chiar și pe noi. Am simțit atunci că publicul ne-a fost, cumva, recunoscător”, povestește Virgiliu Chiriac.

Chiar dacă oficial nu era voie să se interpreteze piese

străine, orchestra „Virgiliu Chiriac”, al cărei repertoriu cuprindea mai ales succese internaționale, trecea zilnic peste această interdicție. Obținuseră aprobarea de a cânta practic orice, cu o singură condiție: ca textul să fie românesc. O altă treabă de importanță majoră era ținută. „În anul 1989, nu se glumea cu îmbrăcămintea. Nu era ca acum, cu fustă până la buric și colanți. De altfel, eu am crezut mereu că un artist trebuie să fie atent la modul cum apare în fața publicului. Sunt convins că succesul orchestrei mele a stat și în eleganța ținutei. Am și dat afară doi membri, atunci când s-au prezentat cu hainele boțite și cu pantofii murdari. Le-am zis că nu au ce căuta aici dacă nu se îmbracă decent.” Evident că toți artiștii „evolau” pe atunci sub ochii vigilanți ai comisiilor de cenzură. Care, de multe ori, în încercarea de a găsi tot felul de noduri în papură, ajungeau în situații hilare. „Cântam la restaurantul Hotelului Continental, de pe Calea Victoriei.

(Continuare în pag. a III-a)

CALENDAR

22 aprilie (sămbătă)
Soarele a răsărit la 6:20, a apus la 20:08
Luna a răsărit la 22:50, a apus la 6:25
Sărbătoare creștină:
Sf. Teodor Sicheotul, Ep. Anastasiopolei; Sf. An. Natanail (Pomenirea morților)

S-a întâmplat la

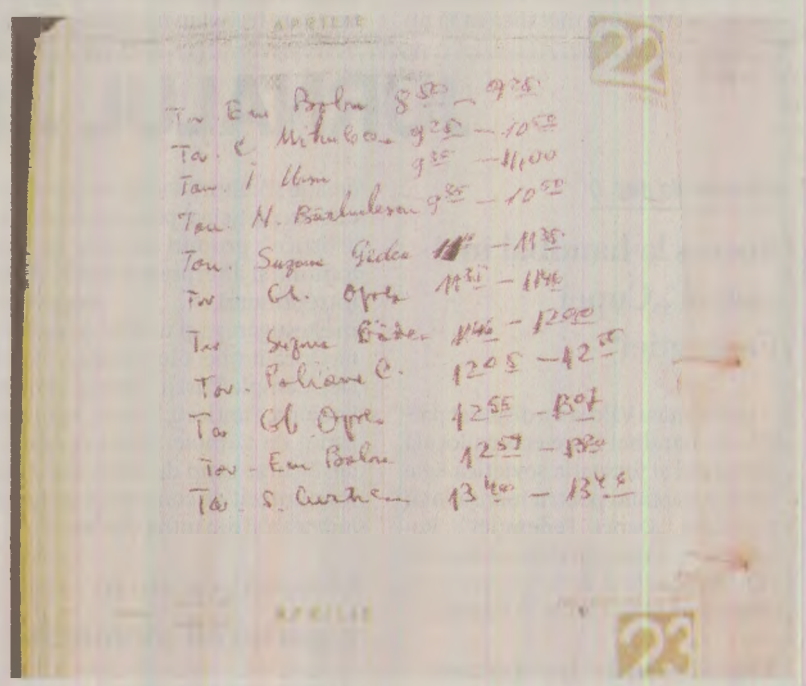
22 aprilie 1989

● La centrul cultural „Atatürk” din Ankara, s-a deschis o expoziție internațională de carte pentru copii, la care au participat, alături de numeroase alte țări ale lumii, și România. Acțiunea a făcut parte din manifestările prilejuate de cel de-al XI-lea Festival internațional al copiilor. Standul țării noastre a fost vizitat de ministrul turc al culturii, Namik Kemal Zeybek, de guvernatorul și primarul Ankei, care au apreciat calitatea și modul de prezentare ale cărților pentru copii editate în România.

● O furtună cu grindină care s-a abătut asupra unei întinse regiuni din sud-estul provinciei Sichuan din R.P. Chineză s-a soldat cu 87 de morți și 4.200 de răniți. Fenomenul meteorologic a afectat 10 orașe și jumătate din această provincie, provocând mari daune materiale. În unele locuri bucățile de gheață căzute cântăreau până la 250 g. Drept urmare, peste 90.000 de case au fost avariate: ferestrele au fost sparte la 45% dintre clădiri. În orașul Luzhou, care a suferit pierderi estimate la circa 150 milioane yuani, aprovizionarea cu apă, gaz și energie electrică a fost întreruptă. Pagube însemnate s-au produs în agricultură.

Romana VINTILĂ

Agenda Eleni Ceaușescu

Spre deosebire de ceilalți „oameni ai muncii” care, în caz de rezultate deosebite, aveau, o dată pe lună, câte o „sămbătă scurtă”, Elena Ceaușescu și le lua în fiecare săptămână. Și tot în exclusivitate absolută, ca femeie care împlinise 70 de ani, mergea în toate cele șase zile ale săptămânii la lucru.

Sămbătă, 22 aprilie, primiriile la Cabinetul 2 au început la ora 8:50 și s-au încheiat la 13:46. Primul intrat în biroul ei a fost Emil Bobu. L-a chemat și a doua oară, reținându-l numai în acea zi aproape o oră. Îți vine greu să crezi-că nelipsitul Bobu din cotidianul birocratic al Cabinetului 2 era prezent seară de seară și la „clubul” soților Ceaușescu. Mergea acolo împreună cu soția, ministrul al Justiției, și, în ultima vreme, dintre soțiile demnitarilor, cea mai apropiată de Elena Ceaușescu.

O lungă întrevedere (între orele 9:25-10:50) a avut cu Cornel Mihulea, din 1976 președintele Comitetului de Stat pentru Energie Nucleară. După zece minute de la sosirea lui Mihulea ca fost chemați Vasile Bărbulescu și Ion Ursu, ultimul fiind

reținut încă zece minute după plecarea celor doi.

De două ori a intrat la Cabinetul 2 și Suzana Gădea, președintele Culturii și Educației Socialiste, funcție de resortul căreia depindeau și uniunile de creație din România. Ea va fi propusă, „măsurile” punitive pentru scriitorii mediatizați în lumea liberă ca disidenți.

De două ori a intrat la Cabinetul 2 și Gheorghe Oprea, prim-viceprim-ministru al Guvernului. Nici Silviu Curticeanu n-a lipsit din agenda ei. Cultura, energie atomică, construcții de mașini și ce-o mai fi fost în amalgamul managerial al Eleni Ceaușescu, titulara Cabinetului 2, nu s-a putut reține de la o cafea prelungită cu Poliana Cristescu (12:05-12:55).

După orele de birou, fie și-a secondat soțul într-o vizită pe șantierul Casei Republicii, fie au mers direct la reședința din Snagov. Nu este deloc exclus ca și în dimineața Floriilor să-i fi inspectat pe constructorii Centrului Civic al Capitalei.

Lavinia BETEA

JURNALUL OMULUI SIMPLU

Securiști destoinici și securiști „dizidenți”

Jurnaliste de la săptămânalul Kepes Ujsag sosiseră la București în primăvara lui '89. Eu fuseseam invitat în Ungaria cu un an înainte, pentru două săptămâni, ei trimiseseră în 1989 doi oameni pentru șase zile. Era echitabil. Există între zările din țările socialiste cutuma schimbului de ziariști, revista Flacăra având în Ungaria o înțelegere cu Kepes Ujsag din Budapesta. Fiecare plătea cheltuielile invitatului, mai puțin transportul. Se numea schimb de experiență. Ungurii erau mai generoși,

aveau mai mulți bani, noi eram mai amărâți, fiindcă nu ne permitea legea să le dăm decât diurna pe care o luam și noi pentru deplasările în țară, care era o mizerie, așa că trebuia să scoți bani din buzunar ca să nu te faci de răs. Mai aranjai prin țară cu diverse cunoștințe („organe locale”) pentru masa de prânz, de seară, pentru o mașină ca să ajungă în satele unde vor să vadă ceva etc. Cele două ziariști de la Kepes Ujsag vroiau să facă mai multe reportaje la mânăștrile din nordul Moldovei. Au

plecat și ne-am mai revăzut după o săptămână, la întoarcerea în țară.

La plecare, erau distruse. Le dispăruseră geanta cu aparatele de fotografiat și peste douăzeci de filme. Două Hasselblad-uri scumpe, vreo patruzeci de mii de lei unul. O leafă de-a noastră era cam patru mii de lei. Baniuau ca le uitaseră în taxi. Vorbește la Miliție, la taxiuri. Nimic. De la Budapesta ne-au trimis o telegramă. Deși aparatele erau scumpe, scriau ele, le intrista mai mult pierderea documentării, poate

reușim ceva. N-am reușit, dar am aflat după o vreme cam ce se întâmplase. În zelul lor documentaristic, unghuroaicele fotografiaseră nu numai Putna sau Moldovița, ci și cozile imense de la alimentarele din orașe, de la băcăniile sătești, pe unde umblaseră. Nici nu era greu, România era plină de cozi. Destoinici, băieții de la Secu le „lucraseră”. Probabil că fuseseră cu ochii pe ele încă de la intrarea în țară.

(Continuare în pag. a II-a)

JURNALE PERSONALE

22 APRILIE

... și dis-de-dimineată ne luăm tainul de vorbe (era să zic altceva), tresălit în noi „mândria de a fi români.” Ne-am plătit datoriile externe, suntem suverani, independenți, țara cu viitor de aur! Sunt trimise telegrame de felicitare sefului, laudele organizate, vocile unanime, „multumind cu adâncă recunoștință și mândrie patriotică Eroului neamului, înțeleptului conducător” etc. etc.

De parcă datorită externe - miliarde și miliarde de dolari, ar fi fost făcute de părțile care au tot strâns

cureaua, care nu-și mai iau nici măcar amărâțul de salariu întreg, de poporul care a tremurat iernile și a făcut foamea ani la rând și a fost supus tuturor măsurilor de austeritate-paupăritate.

Și iar laude lui, demolatorului țării - Doamne, toată deșănțarea vorbelor - adunarea națională (nici nu merită majusculele) aprobă legi, aprobate deja și se îneca de emoție pentru momentul istoric trăit.

Și atata pază în oraș, pentru românii mândri, entuziaști! Proprietar-producători-beneficiari! Atât de fericiți de noroacele lor, încât trebuie păziți să n-o ia razna. La Casa Scriitorilor, cu Ileana M., după ședința de redacție (ultimele

căutări, găselnițe pentru ca nr. 3 al revistei - care devine 2 - să scape odată și din această ultimă, sper, tundere-radere).

Ne hotărâm să rămânem - de când nu am mai mâncat o friptură! - și stând la masa cea mai retrasă din grădini suspectăm scurmierele (nu mai sunt „farfurii zburătoare?”), trunchiul copacului din imediata vecinătate, mesele vecine care nu ne arată nici o mustră de încredere.

Nu se mai știe nimic despre Dan Deșliu - ar trebui să fie cam luna de greva foamei; l-or fi înșfăcat să-l ducă la vreun spital - ce fel de spital? (...)

(Continuare în pag. a II-a)

JURNALUL ZILEI

Paul Niculescu-Mizil a participat la o consfătuire a Consiliului de Ajutor Economic Reciproc ce se desfășura la Hanoi, în Vietnam. Formația de handbal Chimistul Râmnicu Vâlcea a câștigat prima manșă a finalei „Cupei Federației”. La Iași, responsabilii partidului au organizat o mare manifestație pentru a marca achitarea datoriei externe.

Consfătuire a CAER în Vietnam

La Hanoi, capitala Republicii Socialiste Vietnam, au avut loc lucrările Consfătuirii președinților unităților și consilierilor centrale cooperatiste din țările membre ale CAER. România a fost reprezentată de Paul Niculescu-Mizil, membru al CPEx al CC al PCR și președinte al CENTROCOOP. În timpul vizitei în Vietnam, demnitarul român a avut o întrevedere și cu Do Muoi, membru al Biroului Politic al CC al Partidului Comunist Vietnam, pe teme legate de cooperarea economică între cele două țări.

(Continuare în pag. a II-a)

A ADUS CANALELE STRĂINE LA HUNEDOARA

(Urmare din pag. 1)

Poveste de succes

Puiu Radu era la acea vreme unul dintre cei opt metrologi ai Combinatului Siderurgic de la Hunedoara. Era preocupat de tehnică și tehnologie. Visa să vadă lumea, avea o familie frumoasă, două fetițe. Tatăl său era un specialist recunoscut. Din mâinile lui ieșeau lucruri extraordinare. Toate cadourile care i se ofereau lui Nicolae Ceaușescu erau făcute de el. În vara lui 1988, tatăl și fiul au primit un receiver și un convector, aduse din Cipru de Gelu Simoc, prietenul familiei. Aveau misiunea să facă echipamentul să funcționeze. „Ne-am pus capul la contribuție să vedem cum putem face antena, mai ales că România era într-o umbră de rază, satelitul nu focaliza pe România. Ne-am spus: «Hai să facem acea instalație să funcționeze!». Mă trezeam noaptea când îmi mai venea o idee, o mai notam. Am început să calculez dimensiunile, am ajuns la concluzia că diametrul optim este de 1,80 metri, pentru a avea cât de cât semnal. Mecanismul de orientare, care era și el greu de realizat, pentru că în momentul în care fixai pe un satelit înclinația antenei trebuia să fie de anumite grade și tot așa. Am făcut calcule peste calcule, nu eram dotați cu calculatoare, calculam pe rigla de calcul, pe hârtie milimetrată am lucrat la schița curburii cutiului cu care am învățat în jurul axei pentru a face matritza pe care am turnat. Acea antenă am făcut-o din fibră de sticlă, dar trebuia metalizată pentru ca unda să fie reflectată în focar la convector”, povestește Puiu Radu. Era nevoie și de o folie de aluminiu. S-a gândit imediat la condensatorii de la motoarele de la cajele de laminare, care pușcau și erau aruncați la gunoi. Acolo era o folie foarte subțire de aluminiu. Le-a găsit o utilitate. Era cel mai bun material pentru a metaliza antena. „Câte experimente am făcut! Am turnat o calotă sferică, negativă antenei, iar matritza am obținut-o prin învârtire în jurul axei a unui cuțit care avea raza de curbură a antenei. Am făcut-o din beton, în structură metalică ca să nu

Puiu Radu, metrolog la Combinatul Siderurgic din Hunedoara, se pricepea și la tehnică. Ajudat de tatăl său, a construit peste 150 de antene parabolice

se deformeze, să nu crape, orice milimetru de crăpătură îmi strica parametria antenei. Mi s-a lipit, apoi întindeam pe matritza folia. Era o muncă titanică. Condensatorii erau unși. Am făcut cam 4-5 încercări. Am căutat apoi punctul de focalizare unde să fie convectorul. Primele convectoroare trebuiau învârtite orizontal

sau vertical, am făcut și acel mecanism de orientare ca să nu mă mai tot urc la antenă să schimb cu mâna, apăsam pe buton cu un motor mic pe o roată dințată. Aveam și motoare mici care schimbau stânga-dreapta. A durat apoi până am găsit unghiurile, mi-am făcut niște șabloane”, își amintește Puiu Radu.

Ca la cinematograful

După șase luni, instalația a funcționat. Erau funcționale 16 canale tv, iar mai târziu 24. „Prima dată când i-am dat drumul ne-am uitat ca la rachete. Nu ne venea să credem ce am făcut. A venit lumea ca la cinematograful. Am golit o cameră în care am pus scaune,

iar televizorul mergea întruna. Pentru că aveam copiii mici și în casă era vesnic plin de lume, am decis să tragem cabluri pentru ca toată lumea de pe stradă să poată viziona programele occidentale. Am făcut și un program, am hotărât împreună ce să vedem, de la ora cutare la ora cutare – știri, desene animate, filme, sport etc. Locuiam lângă o unitate militară. A venit comandantul când am pus antena pe casă. Nu stia ce e aia și credea, probabil, că îl spionează cineva.”

Milițienii și securiștii – gratis

Încet, încet, lumea voia o antenă. A luat legătura cu niște prieteni de la Târgu-Mureș, care lucrau la Electroaparataje. Aceștia confecționau receptoarele, care erau aduse la Hunedoara. „Deja mă specializaseram și reușeam să fac instalațiile în trei zile. Veneau oameni din toată țara. Stăteau mașinile parcate pe toată strada. Atât luseră amplasate, încât mă temeam că mă vor aștepta la poartă. Începusem să scriu pe antene RTL, Sky One, Sky News. Au venit cei de la Securitate și mi-au pus să șterg reclamele. Am umblat apoi pe la toate blocurile. Au venit, inițial, să mă întimideze, dar apoi îmi dădeau de înțeles să le fac și lor, normal, gratuit. Ca să scap de ei, l-am luat asociat pe generalele fostului comandant al Securității Hunedoara. Simțeam că se va întâmpla ceva în România și sunt convins că și milițienii și securiștii credeau la fel. Am făcut peste 150 de instalații. Ar fi putut să mă aresteze, practic noi furam semnal. Munceam de dimineața până seara”, spune Puiu Radu. Apoi, au mai început și alții să lucreze. I-au cerut voie să facă și ei așa ceva. „Uram comunismul. Nu mi se părea că fac ceva împotriva regimului, dar mă bucuram că oamenii pot să vadă ce este afară și că va trebui să facem și noi ceva. Simțeam că nu îl apucă Revoluția pe Ceaușescu, după cum mergeau lucrurile. Lumea acumulse prea multă ură. Eu cred și astăzi că am făcut un lucru bun atunci. Nu m-am simțit un disident. Am câștigat și bani, dar le-am arătat oamenilor și că se trăiește în alt fel.”
Monalisa HIHN

JURNALUL OMULUI SIMPLU

Securiști destoinici și securiști „dizidenți”

(Urmare din pag. 1)

În general vorbind, securiștii erau grijă să nu treacă peste graniță fotografiile sau scrisorile care să facă tândări comunismului și imaginea lui Ceaușescu. „Schimbul de experiență” cu Kepes Ujsag a stat, de altfel, sub semnul unor asemenea întâmplări bizare. Cum spuneam, în 1988 fusesem eu invitatul revistei din Budapesta, pentru două săptămâni, iar „excursia” debutase cu o surpriză imensă. Nu de la unguri, ci de la ai noștri.

Aflând că plec la Budapesta, cineva m-a rugat să-i fac un comision, să duc un pachet unei rude, șeful reprezentanței noastre economice. Ajuns în Ungaria, destinatarul mi-a telefonat la hotel și a doua zi, la ora 5:00 după-amiază, îmi bătea la ușă. Un tip agreabil, lipsit de scoarță și de activiștii care populau ambasadă românească. Se numea Tura sau ceva pe-aproape. Au urmat banalitățile de rigoare: „Cum a fost drumul, v-ați aranjat, ungurii au fost drăguți?” etc. După vreo oră, parcă ne cunoșteam de când lumea. La un moment dat, s-a ridicat din fotoliu, a dat radioul tare și a întrebat: „Ce-i prin țară?”. „Cum le știți.” „Nu s-a schimbat nimic-nimic?” „Nimic.” „Dumnezeu, dar când o să se schimbe ceva?”... Am tăcut prudent. Au venit, inițial, să mă întimideze, dar apoi îmi dădeau de înțeles să le fac și lor, normal, gratuit. Ca să scap de ei, l-am luat asociat pe generalele fostului comandant al Securității Hunedoara. Simțeam că se va întâmpla ceva în România și sunt convins că și milițienii și securiștii credeau la fel. Am făcut peste 150 de instalații. Ar fi putut să mă aresteze, practic noi furam semnal. Munceam de dimineața până seara”, spune Puiu Radu. Apoi, au mai început și alții să lucreze. I-au cerut voie să facă și ei așa ceva. „Uram comunismul. Nu mi se părea că fac ceva împotriva regimului, dar mă bucuram că oamenii pot să vadă ce este afară și că va trebui să facem și noi ceva. Simțeam că nu îl apucă Revoluția pe Ceaușescu, după cum mergeau lucrurile. Lumea acumulse prea multă ură. Eu cred și astăzi că am făcut un lucru bun atunci. Nu m-am simțit un disident. Am câștigat și bani, dar le-am arătat oamenilor și că se trăiește în alt fel.”
Monalisa HIHN

urmă fusesem la Moscova, la campionatele mondiale de gimnastică, ultimele la care participase Nadia. Dormeam la hotel, la Rossia, unde, dacă voiai ceva, vorbeai în sus, la perdele, și îți se împlinea dorința. Ceva de genul asta: „URSS e o țară mare, puternică, dar muștarul e cu porția”. Celebru garca, muștar formidabil. Urmarea: seara, la crenșurți, porția de muștar era dublă. Cu aceeași ocazie am stat și vreo două sau trei ore la ambasada noastră. Ambasadorul bifa o acțiune, întâlnire cu jurnaliștii români prezenți la mondialele de gimnastică. Un coșmar. Fiecare membru al ambasadei se păndea cu fiecare și era plin de morcovi, să nu-ți iasă vreo tâmpenie pe gură, să nu zici vreun banc care să fie înțeles aiurea. În treacă-tie zis, prin 1992-'93, la aceeași ambasadă atmosfera era neschimbată.

La Tura în apartament îmi era bine. N-aveam inhibiții, șopteam în draci despre Ceaușescu, parcă eram inconștient. Pe ceea ce vorbisem acolo înfundam ușor pușcăria. „Dumnezeu, zice Tura, când aveți de gând să scăpați de Ceaușescu? A nenorocit țara. De afară lucrurile se văd îngrozitor.” După atâtea palinca, întrebam și eu: „Noi? Vor ar trebui să faceți ceva?”. „Cu noi e greu, suntem afară, în țară s-a înconjurat de ciomăgarii din Securitate.” Tura era departe de se număra printre securiștii destoinici. Avea o teorie, securiștii „spălați” erau în străinătate, în țară erau de-ai lui Pleșiță. Câteva zile m-am tot gândit la povestea asta. Așa o vorbi cu toți cei care vin din țară? De ce cu mine? Ne-am mai întâlnit cu două zile înainte de plecare și am umblat câteva ore prin Budapesta. Insista îndârjit asupra subiectului. Mă făcuse să înțeleg, explicit, că în 1988 o parte din Securitate îl părăsise deja pe Ceaușescu.

Vreme îndelungată, întâmplarea mă tinuse în tensiune. Până la împărțirea cu dispartia aparatelor de fotografiat ale jurnaliștilor de la Kepes Ujsag, subțiliate pe motiv de cozi. Dacă Tura și-ar fi făcut datoria, aș fi simțit rapid consecințele.
Răzvan BĂRBULESCU

JURNALE PERSONALE

(Urmare din pag. 1)

Unii răd într-o dungă, fac bășcălie – spun că de mâine leul devine valută forte, vom putea să ne plimbăm oriunde, ne vom putea plăti editori în Occident...

La picioarele noastre, printre mese și printre picioarele ocupanților, Paco își poartă rapanul oribil și încrederea în toți – turnătorii nu au un miros special! Bietul Paco, nici un câine fericit nu pot avea scriitorii sau, mai bine spus: pârliții ăștia de scriitori nu pot face nici un câine fericit.

Florenta Albu, Zidul mator (Pagini de jurnal) 1970-1990, f.l. Cartea Românească, 1994, p. 409-410

Adun câțiva lei și i-au lui Biță un album Delacroix, două cărți pentru fiică-sa, Anuța, și un buchet de flori. Doamne, cum mai trece vremea! Parcă ieri el și soala lui erau elevii mei, amândoi frumoși și isteți. Acum el e șeful meu la învățămint politic și mă mai tolerează când am treburi urgente. Măine e ziua lui onomastică, Sf. Gheorghe, a mai și împlinit 29 de ani. Acasă la el, într-o zonă pitorească spre Turmădoare. Era multe cărți și discuri, am mai fost când am înregistrat melodii formidabile, Gilbert Bécraud, Pussiquette, Bonny M, Queen, trio-ul Luciano Pavarotti, Plácido Domingo, Jose Carreras și altele, nu le mai țin minte, că Diane i-a fost furat, în tren, acel magnetofon, iar caselele s-au rătăcit. Vin și elevii din clasa lui Biță, dansăm fetele. Vinul, cu apă minerală, e trăsnet! Simona e gențilă. Ii vin și părinții ei, socrii sfântului. Plece acasă cu mașina lui Gimbir, tatăl Simonei. A venit Vio(leta) de la București. Lucrează de zor la mașina de cusut. Insist să-mi spună ce-au făcut ei, studenții, la marea sărbătoare. Nu știe, ar fi fost numai cei cu carnet... După cum a fost convenția, ele încercuiesc cu roșu în calendar, că sunt roșu la chip. Tensiuneal.

C. Trandafir, Jurnal în curs de publicare la Editura Libra

Moment grotesc la gară. În timp ce ne adunăm geamantanele pe peron, un individ care se pretinde sectant zoroastrian să ne înmăneze un pachet de la „frații noștri”. Că noi am fi familia Floarea căreia trebuie să-i lădea. La asigurările noastre că se înșală reacționarea zgometos. Apar „pe neașteptate” trei milițieni și, deși văzuseră bine că n-am vrut să primim pachetul, ne duc, pe „sectant” făcându-l uita, la postul gării, unde ne cer să dăm o declarație în timp ce ei se apucă să ne scotocească în valize. Nervos și nestăpănit cum sunt în situații anormale, le spun cu vehemență ce am de spus, cu atât mai furios cu cât Alexanderă, bolnavă și speriată, abia se mai ține pe picioare. Îmi cam pierd puțină calm și, civil, scoate dintr-o valiză un „Libération”. Deci asta căutau. I l-a dat Nicolae lui T. să-l citească, cuprinde numai articole despre noi, dintre care unul intitulat „Les écrivains roumains ont froid”. Scălit ca toți ai lui, omul înțeleg imediat. Altă declarație, ziarul reținut. Ne despărțim politicos, ba ni se și aduce, ca să ajungem mai repede acasă, un taxi clandestin de bișnițari.

Livius Ciocârlie, Paradisul dezicorizor, Jurnal despre indiferență, București, Humanitas, 1993, p. 43-44

JURNALUL ZILEI

(Urmare din pag. 1)

Succes la handbal în cadrul „Cupei Federației”

La Râmnicu Vâlcea s-a disputat partida de handbal între echipa locală Chimistul și formația sovietică Egle Vilnius, contând pentru manșa întâi a finalei „Cupei Federației”. Româncele au câștigat detașat meciul, cu scorul de 26-18. Returul urma să se desfășoare la 30 aprilie, la Vilnius.

Manifestație în cinstea achitării datoriei externe, la Iași

Seria „adunărilor populare” dedicate achitării datoriei externe a continuat la Iași, unde prim-secretara de partid Maria Ghițuică a convocat o adunare la care au participat zeci de mii de oameni. În cuvântarea sa, Gheorghe Gurinuc, prim-secretar al Comitetului județean Iași al UTC, a spus: „În acești ani de glorie și lumină și-a găsit o strălucită încununare eroică și strălucită activitate desfășurată de Nicolae Ceaușescu în rândurile mișcării revoluționare încă din anii fragezi ai tineretii, constituind pentru toți fiii patriei cel mai înalt exemplu de slujire devotată, cu înflăcărat patriotism și neobosită dăruire, a cauzei partidului și poporului, celor mai nobile idealuri de progres, prosperitate, libertate, independență și demnitate națională. În preajma glorioaselor aniversări ale poporului nostru – 50 de ani de la marea demonstrație patriotică antifascistă și antirăzboinică de la 1 Mai 1939, 45 de ani de la revoluția de eliberare socială și națională, antifascistă și antiimperialistă din August 1944 și în întâmpinarea Congresului al XIV-lea al Partidului Comunist Român, încredințăm conducerea partidului nostru, pe mult stimatul și iubitul conducător al partidului și patriei noastre socialiste, tovarășul Nicolae Ceaușescu, că tânără generație din județul Iași își va pune cu entuziasm și devotament energia creatoare în slujba împlinirii neabătute a mărețelor programe de dezvoltare socialistă a țării”.

Primit ajutor în cazul ameteților

Revista „Sănătatea” din aprilie 1989 își sfătuia cititorii cum să reacționeze în cazul apariției ameteților. „Ametețala este un semn des întâlnit la suferinzi cardiovasculari, la baza sa fiind o tulburare în irigația vestibulară sau

creație și cultură socialistă din localitate. Au participat peste 60 de „brigăzi artistice”, grupuri satirice, de pantomimă și interpreți individuali din întreprinderi, cooperative meșteșugărești și unități comerciale din localitățile: Cluj-Napoca, Turda, Dej, Câmpia Turzii, Gherla, Florești, Bobâlna, Pânticeu, Ciucea, Aghireșu, Iuril de Câmpie. Evenimentul s-a desfășurat timp de două zile, fiind monitorizat de comitetele de partid județean și din întreprinderi.

O nouă poezie în repertoriul pionierilor

Conducătorului iubitor Omagiu cald conducătorului iubitor Ce-nalță-n vatră, tot mai mândră țara, Statornicind pe plai-n veci unit, Prin muncă avântată, primăvara! Nu este colț în care bucuria Să nu-și deschidă floarea în lumină, Un cânt de pace este România Și un poem e bolta ei senină, Având cârmaci de geniu pe Omul ce-l iubim, Partidul ne deschide zări supreme, De-aceea noi cu dragoste-l cinștim, Urcând cu el biruitoar prin vreme. Mariana Marin Cenaclul „Petale de lumină” Școala nr. 29, Galați (Cutezători nr. 16/1989)

„Poezii” de Nicolae Labiș la Editura Eminescu

Colectia „Biblioteca Eminescu” a editurii cu același nume a scos pe viață volumul „Poezii” de Nicolae Labiș. Ediția a fost alcătuită de Gheorghe Tomozei, iar „Postafa” era semnată de Paul Dugneanu.

cerebrală. Această stare este descrisă de suferinzi ca o nesigurantă în mers, clătinare, înțepșarea văzului, cădere în gol etc., ca semn de boală ea poate apărea în multe afecțiuni cum sunt hiper și hipotensiunea arterială, nevroză astenică, crenofobie (dezechilibrul și frica de înălțimi), agorafobie (senzația de dezechilibru, teama de spații deschise), anemie, febră mare, stenoză mitrală, tulburările de ritm cardiac, arteroscleroză etc. La suferinzi cu tulburări în circulația cerebrală (agnosia spasm cerebral) poate apărea un mers nesigur cu căderea într-o parte. Câteodată, acestea pot reprezenta asemănări cu cel de tip Meniere (vertij, grețuri, vărsături, transpirații, cefalee, diminuarea auzului unilateral, vijelii în urechi) etc. Dat fiind multitudinea de situații ce semnalează și prezența ameteții, medicul va fi acela care va hotărî și terapia și conduita igienoterapeutică cea mai potrivită.

Totuși, atunci când apar aceste semne de boală, persoana în cauză își va căuta un mijloc unde să poată sta întinsă, pentru a evita căderea. Totodată, imbrăcămintea va fi mai degajată la gât și în zona abdominală. Cei din jur vor supraveghea persoana respectivă până își va reveni și până la venirea unui cadru sanitar. Uneori, un pahar cu apă și o linguriță de dulceață ori zahăr înviorază accidentatul.

„Poezii” de Nicolae Labiș la Editura Eminescu

Colectia „Biblioteca Eminescu” a editurii cu același nume a scos pe viață volumul „Poezii” de Nicolae Labiș. Ediția a fost alcătuită de Gheorghe Tomozei, iar „Postafa” era semnată de Paul Dugneanu.

Poporul român nu mai este dator decât față de el însuși!

(Urmare din pag. 1)

Doresc ca, de la această mare adunare populară, să adresez tuturor oamenilor muncii din Capitala patriei noastre, întregului nostru popor, cele mai calde felicitări pentru minunatele realizări obținute în anii socialismului, pentru îndeplinirea cu succes a planului pe primii ani ai actualului cincinal, precum și urarea de a încheia acest an și întregul cincinal cu rezultate cât mai bune, punând astfel o bază traicică pentru noi și noi realizări ale națiunii noastre pe drumul spre comunism (Aplauze și urale puternice; se scandează îndelung: „Ceaușescu și poporul! Ceaușescu România!”).

Consider că această grandioasă manifestare, legată de toate hotărârile adoptate la Plenara Comitetului Central al Partidului și de legile adoptate de Marea Adunare Națională, ca expresie a unității oamenilor muncii din Capitală, a întregului popor în jurul Partidului Comunist Român, a hotărârii de a înfăptui neapărat obiectivele de dezvoltare generală a patriei noastre și de ridicare a gradului ei de civilizație, de a asigura întărirea necontenită a independenței și suveranității României. (Aplauze și urale puternice; se scandează „Ceaușescu – PCR”, „Ceaușescu și poporul!”)

Sunt multe probleme de soluționat în lumea contemporană, sunt multe

de făcut pentru a elimina pericolul de distrugere a inșei civilizații lumii. Sunt multe probleme privind apărarea mediului înconjurător și crearea condițiilor necesare ca oamenii să poată trăi și respira un aer mai curat, și, mai cu seamă, generațiile viitoare să fie sigure că vor putea trăi în condiții mai bune, în condiții de pace, de securitate din toate punctele de vedere. (Aplauze puternice, prelungite; se scandează îndelung: „Ceaușescu – pace!”).

Doresc, în încheiere, să urez tuturor participanților, tuturor oamenilor muncii și locuitorilor din Capitala patriei noastre socialiste, întregii națiuni noi și noi succese în toate domeniile, să întâmpine 1 Mai, cea de-a 45-a aniversare a revoluției de eliberare socială și națională, antifascistă și antiimperialistă și Congresul al XIV-lea al Partidului cu rezultate tot mai bune în toate domeniile.

Vă doresc multă sănătate și multă fericire! (Aplauze puternice, prelungite; se scandează îndelung: „Ceaușescu, PCR”, „Ceaușescu și poporul!” „Ceaușescu – pace!” într-o atmosferă de puternic entuziasm, de strânsă unitate, toți cei prezenți la Marea Adunare Națională ovacionează minute în șir pentru Partidul Comunist Român – forța politică conducătoare a întregii națiuni – pentru secretarul general al partidului, președintele Republicii Socialiste România, tovarășul Nicolae Ceaușescu.)

Au vrut să ajungă în Occident și au nimerit în URSS

În 1989, foarte mulți moldoveni fugeau de sărăcia din Moldova. Părăseau CAP-urile și IAS-urile locale fie pentru a lucra cu ziua la partenerii din zonele cu gospodării mai avuți, fie se angajau la întreprinderile agricole din regiunile mai bogate ale țării. Preferau de regulă vestul țării, mai aproape de Occident. Numai că, ajunși aici, nu se dezbărau de apucăturile proaste din Moldova și, pe fondul consumului de alcool, comiteau infracțiuni și acolo. Mai mult, ei încercau să ajungă în Occident trecând fraudulos în special granița cu Republica Populară Ungară. Seremet Constantin l-a cunoscut pe Stângă Nicolae în închisoarea comunistă, la Penitenciarul Aiud, în perioada 1984-1986. După ce a scăpat de detenție, a rămas prieten și s-au tot vizitat reciproc. Spre sfârșitul anului 1988, cei doi au

hotărât să treacă fraudulos frontiera, urmând să plece în Austria prin Republica Populară Ungară. Într-o dimineață, cei doi au ajuns în orașul Satu Mare, de unde au cumpărat o hartă pentru a se orienta. De acolo au plecat pe jos către localitatea Halmeu, la granița cu Ungaria. Au mers câteva zile pe jos cu intenția de a ajunge la prietenii noștri unguri, însă au rătăcit drumul și, din greșală, s-au dus în Ucraina, pe atunci în URSS, unde, după mult timp, au fost prinși de grănicerii care i-au predat imediat românilor. Ei au recunoscut că au vrut să treacă fraudulos granița către Ungaria, însă, fiind noaptea, au greșit drumul și au ajuns în Uniunea Sovietică. Statul român considera astfel de infracțiuni deosebit de periculoase și, având în vedere că inculpații aveau antecedente pentru dezertare și deținere de armament, după cum

scrie în rechizitoriul, cei doi au primit câte un an și șase luni de închisoare. Ca ei au făcut și alții în aceeași perioadă. Luca Vasile, de exemplu, a vizitat chiar să ajungă dacă nu proprii de oi, atunci măcar ciobani în Australia. Așa că a plecat din Moldova și s-a angajat mai întâi cioban în patria oierului, în zona Sibiuului. Acolo a cunoscut alți patru ciobani cu care s-a hotărât să treacă fraudulos granița în Republica Socialistă Federativă Yugoslavă și, de acolo, cu noroc, intenționat să ajungă în Australia. Au mers cu trenul până la Timișoara, au ajuns în Satu Nou, apoi au luat-o pe jos până la Comloș și au tot mers până au ajuns la Belgrad, unde s-au predat autorităților iugoslave. Aceștia i-au dus în lagăr – Penitenciarul Zdraninac, apoi i-a predat grănicerilor români de la Stamora Moravia. Pentru fapta lor au primit câte un an închisoare.

Moldovenii Ungureanu și Ionescu din Podu Iloaiei au plecat din localitatea natală pentru a lucra la IAS Pecica în județul Arad. Acolo, într-o zi, după ce au consumat alcool în cantități industriale, s-au hotărât să treacă nițel granița în ograda vecinului ungur. Așa se face că, în jurul orei 20:00, au străbătut frontiera în dreptul localității Peregu Mare. Au parcurs circa 30 de kilometri și s-au prezentat la un post de miliție ungurească. Au fost duși în localitatea Seghedin, după care au fost predați autorităților române la Nădlac. Ei au recunoscut fapta și „având în vedere pericolul social sporit” al acestei infracțiuni, Ungureanu Ion Cătălin, născut în 1969, cu 8 clase de studii și cu antecedente penale, a primit pentru fapta sa un an de închisoare.
Cristinel C. POPA

Spionaj prin oglindă, la Continental

(Urmare din pag. 1)

Era iarna lui '89 și un ger de crâpau pietrele, iar înăuntru căldură-îoc. Țin minte că era pus un pahar lângă geam, iar apa din el înghețase. Ei bine, a venit să ne asculte la un moment dat unul, nu-i mai țin minte numele, violonist la un ansamblu folcloric, dar și securist. Noi eram îmbrăcați cu hainele de blană peste costume, ne-am gândit să nu ne mai dezbrăcăm că înghețăm. Văzându-ne așa, ce i-a trecut aștia prin cap? Să ne facă proces-verbal. Și a scris că «La controlul din data de..., ora de... orchestra Virgiliu Chiriac a fost găsită în ținută... regulamentară». El voia să scrie, evident, «neregulamentară», dar ori nu stăpânea termenii, ori n-a fost atent, cert e că nu i-a ieșit exprimarea corectă. Dar tot m-a amendat, povestește Virgiliu Chiriac. Fostul impresar își amintește și de lucruri mai plăcute, cum ar fi remunerația foarte bună, după buget. „În '89 deja câștigam 6.000 de lei pe lună. Bani, nu glumă! Înăuntru, de multe ori chiar și suma asta generoasă se dubla. Motivul? Programul nostru de cântat la restaurant era de pe la 7:00-8:00 seara până pe la 11:30. După aceea, treceam să prestăm la bar și cântam până la 5:00 dimineața. La bar eram angajați prin ARIA, iar la restaurant aveam contract cu hotelul respectiv. Așadar, luam de la restaurant 6.000 de lei, iar de la bar alți 6.000 – în total, 12.000. În plus, dacă mergeam la vreo nuntă, ne scoteam banii pe patru luni. Dar făceam un show memorabil. Orchestra mea cânta toate hiturile ce apăruseră în străinătate. Aveam în plus echipament performant, stații de voce din cele mai bune. Și cântam întotdeauna live. Eu aveam o teorie: niciodată nu știi cine este în sală, cine te ascultă și ar putea fi interesat de tine.” Bani pe care-i primeau artiștii făceau deseori obiectul invidiei altora. „Țin minte că în ultimii doi ani de dinainte de Revoluție, '88 și '89, la Continental se stătea la coadă și abia când se elibera o masă puteau intra și alții. Era plin de arabi care aruncau cu atâția dolari pe scenă, încât aceasta practic se inverzea. Eu îi sfătuiaam pe băieți să mai cumpere câte ceva de la magazinul din interiorul hotelului, ca să nu bată la ochi că avem prea mulți bani. Dar erau curvele de acolo care ne spionau și ne reproșau că suntem plini de bani. Veneau și ne chestionau ce sumă am câștigat și noi le arătam banii rămași după ce făcusem cumpărăturile respective”, mai spune Virgiliu Chiriac.

Orchestra „Virgiliu Chiriac” cânta la Hotelul Continental. Din culise, artiștii aflaseră că în camera 115 se instalase aparatură pentru ascultarea mesenilor de la restaurant FOTO: Arhiva personală Virgiliu Chiriac

Hotel Continental, era amenajat în camera 115 o instalație prevăzută cu microfoane, de unde erau ascultați cetățenii străini. Masa de la care se puteau asculta convorbirile era

amplasată imediat cum se intra în restaurant, pe partea dreaptă. În fața ei era amplasată o oglindă pe perete. În locul unui buton de susținere se afla un microfon. La un

moment dat, la masă s-au așezat niște austrieci. Spionii din cameră au fost imediat pe recepție și s-au pus pe ascultat. Numai că apăruse o problemă. Prestația orchestrei Vir-

giliu Chiriac îi împiedica pe spioni să asculte ce vorbeau străinii. Veneau la noi și ne cereau să facem pauze de câte o jumătate de oră. Dar nu puteam să ne oprim din cântat

atât de mult că se supăra publicul. La un moment dat, cineva s-a prins cum stătea treaba și a venit în sala de spectacol cu un soi de servietă. Făcea gălăgie, ne îndemna să

cântăm, ne aplauda zgomotos, se amuza. De fapt, acel aparat era unul de bruiaj, care îi împiedica pe securiști să audă ce vorbeau străinii. Când am înțeles cum stătea treaba și pe noi ne-a apucat un haz nebun. Era ca-n filme”, retracează amuzat firul amintirilor Virgiliu Chiriac. Cum rezista artistul la programul prelungit de noapte? A avut vreun secret? „Nimic altceva în afară de grija pentru propria-mi persoană. Dacă știi să te menajezi și să te alimentezi cu ce trebuie, rezisti să lucrezi 34 de ore din 24. Eu, în 1989, când știam că voi cânta până la 5:00 dimineața mă duceam la 6:00 seara la restaurantul hotelului unde trebuia să prestez. Comandam o felie mare de mușchi de vacă, o salată de andive, un profiterol, o cafea și o sticlă de Sauvignon Roșu Murfatlar de trei sferturi. La ora 7:00 îmi începea programul artistic. Până la 10:00, 10:00 și ceva nu mai simțeam nevoia de nimic. Abia după aia mai gustam o crochêt, mai serveam un șpritz – și până dimineața mai dădeam gata încă vreo două sticle. Înăuntru, cu toate astea, n-am fost beat niciodată. Tot ce beam se consuma în efortul depus pe scenă, care nu era de neglijat”, mărturisește Virgiliu Chiriac. Și totuși, pentru o persoană atât de activă, perioada Revoluției din decembrie '89 a fost umbră de o boală cumplită. În noiembrie 1989, Virgiliu Chiriac a onorat cu orchestra sa o nuntă prin zona Obor. I-a prins o ploaie când abia își încheiaseră recitalul. Grijuliu, impresarul a adunat de pe scenă toate instrumentele. A transpirat, a făcut apă la plămâni și TBC. „Eu credeam că am cancer la plămâni. M-am internat la Spitalul Filaret. Când a venit Revoluția și a început să se tragă, mi-am dat seama că acolo erau cazați toți acei securiști care activaseră în străinătate și voiau să li se piardă urma. Așa că veneau în țară și se internau direct în spital. Eu, fiind bolnav de plămâni, nu prea puteam să dorm. Îmi luam halatul și stăteam pe culoar. Îi vedeam pe securiști cu câte o servietă, cum păreau spitalul pe la 11:00 seara. Mergeau în localuri și se distrau, iar la 4:00-5:00 dimineața erau înapoi la spital. La 20 și ceva decembrie a început să se tragă în spital. Eu eram abia operat de apă la plămâni, în pijama. Am văzut un ARO care oprise lângă spital. N-am mai stat pe gânduri, am sărit gardul și i-am spus soferului că îi dau 100 de lei dacă mă duce acasă, pe Câmpia Libertății. Când m-a văzut nevastă-mea, a făcut «Aoleoo!». Apoi am trecut pe tratament și abia am reușit, într-un an jumate, să birui TBC-ul cu care mă alesesem de la nunta aia”, încheie Virgiliu Chiriac.

Anca STĂNESCU

DIN ARHIVELE SECURITĂȚII

Ambasadorul Olandei a încercat să-l viziteze pe Silviu Brucan

Document dactilografat cu litere mari (mașină IBM), destinat șefului DSS, adjunctilor acestuia și Cabinetului 1, cu intersepții pentru nume proprii scrise de mână (reprodus parțial, ars)

Strict secret
1. Din ancheta efectuată asupra lui Brucan Silviu în ziua de 22 aprilie a.c., au rezultat următoarele:

a) A dat o declarație privind relațiile sale cu Kenneth Jovitt, profesor de științe politice la Universitatea Berkeley din California, consultant al Departamentului de Stat în probleme privind R.S. România, cunoscut ca agent al CIA.

Kenneth Jovitt în anul 1975 a fost, timp de un an, la București în calitate de bursier Fulbright, prilej cu care și-a creat numeroase legături în rândul intelectualilor, îndeosebi al scriitorilor și oamenilor de artă.

b) A făcut noi precizări la declarațiile anterioare privind activitatea profesională și politică desfășurată de el înainte și după 23 August 1944.

c) În completarea declarației privind vizitele efectuate în zilele de 14 și, respectiv, 19 iunie 1988 la domiciliul lui Bărlădeanu Alexandru, a menționat următoarele:

Prima vizită a fost perfectată de Apostol Gheorghe, care i-a indicat lui Brucan Silviu adresa, ziua și ora când Bărlădeanu Alexandru poate fi vizitat. Discuția avea ca subiect principal conținutul scrisorii și modul de redactare al acesteia.

Acest prilej Bărlădeanu Alexandru ar fi insistat ca la această acțiune să fie atrași cei mai mulți semnatari, scontând că numai astfel aceasta ar avea eficiență. De asemenea, Brucan Silviu i-a menționat lui Bărlădeanu Alexandru despre posibilitatea pe care o are de a transmite textul scrisorii în străinătate prin intermediul corespondentului pentru Europa de Est al Agenției de Știri UPI, pe care l-a cunoscut în luna noiembrie 1987 când acesta l-a vizitat la domiciliu.

De comun acord, Brucan Silviu și Bărlădeanu Alexandru au stabilit mai multe legende care să fie relatate în cazul în care vor fi anchetați în legătură cu scopul acestor întâlniri.

2. Din discuțiile purtate, în cursul zilei, între soții Brucan a rezultat faptul că, deși anterior au încercat să găsească soluții pentru depozitarea bunurilor pe care nu le vor lua din cauza spațiului care le-a fost repartizat, la Zimnicea, în prezent au hotărât să solicite repartizarea unui apartament mai mare pentru a-și putea lua toate lucrurile. În același scop, Brucan Silviu va susține, în con-

tactele cu oficialitățile, și ideea acceptării transferului ginerelei sale, Nicolae Mircea, de la Călărași deși, așa cum el îi spunea soției, „ei i-au comunicat că se vor stabili la Călărași, unde le-a fost repartizat un apartament format din două camere”.

Au fost rețeluate, de asemenea, în comentariile făcute de membrii familiei Brucan și unele probleme internaționale actuale, context în care Brucan Silviu, pe aceeași poziție tendențioasă cunoscută de altfel, afirma că „achitarea unei datorii externe este o naivitate nemaipomenită și o privire rudimentară asupra economiei unei țări. Azi, una dintre cele mai mari state SUA are și cele mai mari datorii”.

3. În ziua de 22 aprilie a.c., ambasadorul Olandei la București, Coenraad Stork, însoțit de Anthony Bas Backer, prim-secretar în cadrul celeiași reprezentanțe diplomatice, s-au deplasat de la reședință, cu autoturismul CD 444, pe care era arborat steagul lor național, spre Piața Victoriei unde au ajuns la ora 10:00. Au continuat pe B-dul Kallin, strada Armindenii, fiind opriți de dispozitivul instituit în zonă, la intersecția acesteia cu strada Herăstrău.

Atrăgându-i-se atenția conducătorului autoturismului că, pătrunzând în acest perimetru, a încălcat semnele de circulație existente, el a motivat că a făcut acest lucru deoarece a primit ordin de la cei doi diplomați să se deplaseze pe strada Herăstrău la nr. 16. Coborând din autoturism, Anthony Bas Backer, fără să-și decline calitatea, a intervenit în discuție afirmând că „avem să ducem un plic la nr. 16”. Li s-a cerut, ferm și categoric, să părăsească zona în condițiile în care autoturismul lor bloca deja circulația în intersecție, lucru pe care, fără alte comentarii, l-au și făcut.

Raportăm că ambasadorul și primul consilier olandez au încercat ulterior să contacteze și pe Dinescu Mircea, Deșliu Dan, Kovacs Adalbert, Celac Mariana și Stăncescu Nicu sub pretextul înmânării acestora unor invitații la recepția din 28 aprilie a.c., organizată cu prilejul zilei naționale a Olandei.

De asemenea, între orele 12:10-12:45, ambasadorul olandez a fost vizitat la reședință de consilierul politic american Michael Parnly.

Nr. D-3/00184.036
Din 23 aprilie 1989

Document din volumul: Dosarul Brucan.

Documente ale Direcției a III-a Contraspijonaj a Departamentului Securității Statului (1987-1989), Iași, Editura Polirom, 2008, p. 612-614

GASTROPOLITICII

O MASĂ CONSISTENTĂ ȘI CONDIMENTATĂ, PE PLĂCUL TURIȘTILOR UNGURI

În „epoca de aur” a comunismului, Ungaria era una dintre principalele destinații de vacanță pentru mulți dintre românii care aveau „norocul” să treacă granițele țării. La fel, un important număr de turiști unguri se bucurau de bine-facerile plaiurilor miortice, mai ales că, din punct de vedere gastro-nomic, România era foarte darnică cu toți cei care-i treceau pragul.

Mai rău era de cei care erau nevoiți să trăiască zi de zi în România și pentru care procurarea alimentelor era de multe ori un joc la loterie. Astfel, „Ghidul orientativ – preferințe și obiceiuri culinare pentru grupuri de turiști”, editat de Ministerul Turismului, descrie amănunțit dorințele culinare ale turiștilor unguri.

Prima trăsătură esențială este preferința pentru mâncărurile grase, specialitățile de carne afumată fiind la mare căutare. Pe de altă parte, condimentele sunt și ele foarte importante, boia de ardei iute fiind secretul care conferă preparatelor un gust specific unguresc. Gulașul și papricașul, două dintre bucatele tradiționale ungurești, au în componență carne mai grasă de porc sau pui, smântână, boia, iar sosul este îngroșat cu făină. Am putea spune că unghiurii știu să mănânce bine, deși s-ar putea crede, din punctul de vedere al nutriționiștilor moderni, că această alimentație nu este totuși foarte prietenoasă. „În bucătăria ungurească sunt preferate preparatele grase, îngroșate cu făină, iar pentru a mări cantitatea de grăsimi se pune multă

smântână, care se adaugă numai preparatelor cu carne și la cele numai cu legume.” („Ghidul orientativ – preferințe și obiceiuri culinare pentru grupuri de turiști”). De asemenea, o parte dintre supe au un gust ușor dulceag, obișnuindu-se să se adauge câteva firisoare de zahăr. „Porklotul”, „Halaszle” sau „Lecso” sunt câteva dintre specialitățile consistente care se regăsesc în restaurantele cu specific unguresc. Pentru a drege gustul condimentat al mâncărurilor, acestea se servesc împreună cu vodcă, și libovitză (un sortiment de rachiu tare de prune), dar și vin sau diverse lichioruri. Desertul incunuează întotdeauna o masă reușită, putând fi savurate bundinci sau prăjituri cu aluat copt: tort Doboș, Varga-Beleş, mermentai (plăcintă cu brânză și fructe).

La micul dejun trebuie să se servească specialități pe bază de carne precum salam, șuncă sau cărnați. Meniurile prezentate drept model respectă această cerință, pe masă fiind așezate jumări cu costiță afumată, șuncă, semiconservă, pastramă de porc, mușchi țigănesc, dar și „prețiosul” (datorită dificultăților de procurare) Salam de Sibiu. În rest, obișnuitele gemuri, ouă preparate în fel și chip, brânzeturi și legume proaspete. Micul dejun se încheie cu un pahar de iaurt, Brifcor, ceai, cafea cu lapte, lapte dulce cu frișcă bătută.

Dejunul este cea mai consistentă masă și respectă oarecum tipicul unei mese românești. Primul fel îl constituie supele sau

ciorbele. Atât supele, cât și ciorbele, sunt dulci și se servesc cu smântână. Unele dintre ele sunt aromatice cu chimen și au printre legume gulii. La felul doi urmează fripturile servite cu sos gros, cu multă smântână și ardei iute. Drept garnitură se folosesc pastele, cartofii sau varza călită. Ca și în bucătăria românească, se pregătesc chiftele cu legume, ardei umpluți sau musaca înecată în smântână groasă. După desert se aduce la masă o cafea neagră.

În timpul iernii, meniul special elaborat pentru turiștii unguri cuprindea: salată ungurească din crudități, crap cu sos de vin roșu, ciorbă de porc ardelenească, pui sote cu găluște, salată verde, buđincă de clătite cu sos de vin, cafea turcească, apă minerală, chifle. Pe timpul verii, meniul este poate și mai consistent: drob din măruntăie de porc cu ceapă verde, ridichi și ardei, ciorbă ardelenească de berbec, dovleci cu carne de vacă și sos de smântână, caise și piersici, cafea turcească, apă minerală, chifle, pâine albă simplă.

La cină se pune în scenă un alt festin culinar. Pește, carne de porc, vită sau pasăre, salate de tot felul cu legume, tarhon, sosuri albe, creme de legume. Astfel, turiștii unguri puteau gusta găluște ungurești cu rulou de crenvurști, ciuperci umplute cu carne, iahnice de ciuperci, varză cu tăiței, cartofi cu ciuperci și sos de tarhon, cărnați de porc proaspeți la tigaie, pui gulaș cu piure de cartofi, friptură de miel la tavă, clătite flambate, compot

de pere, cremă cu sos de cacao, flancuri cu fructe.

Unul dintre deserturile deosebit de apreciate era „Varga-Beleş”, o combinație interesantă de brânză de vaci, fidea și ouă. „Ghidul orientativ – preferințe și obiceiuri culinare pentru grupuri de turiști” expune pe larg această rețetă, considerând-o a fi de succes. Pentru a pregăti 10 porții a câte 125 de grame, bucătării trebuiau să-și procure 0,400 kg brânză de vaci, 0,250 Kg zahăr, 0,150 kg smântână, 0,100 kg margarină, 0,250 kg fidea cu ou, 0,015 kg griș, 0,015 kg răzătură de lămâie, 0,100 kg ouă, 0,003 kg vanilină, 0,150 kg foi de plăcintă, 0,100 kg stafide, 0,025 kg făină, 0,100 kg zahăr fin. Se fierbe fidea în apă clocotită cu sare și după fierbere se strecoară prin sită și se spală sub un jet de apă rece. Într-un vas se amestecă brânza de vaci, gălbenușurile, smântâna, margarina topită, o jumătate din cantitatea de zahăr, grișul, făina, stafidele și vanilina. În această compoziție se amestecă ușor fidea pentru omogenizare, pentru a evita pierderea aerului înglobat. Într-o tavă unsă se așază două foi de plăcintă unse cu margarină și se presară zahăr. Peste acestea foi se așază compoziția într-un strat uniform, iar deasupra se întinde restul de foi de plăcintă. Se coace la cuptor la foc mic, apoi se porționează și se pudrează cu zahăr fin. Se prezintă sub forma unor bucăți dreptunghiulare așezate pe farfuria de desert. Se consumă proaspăt, cald sau rece.

Simona CHIRIAC

ARTICOLUL ZILEI

DANIELA SILIVAS: NOTA LA PURTARE

Nu mi-e greu să spun de ce așa alege o fotografie cu echipa. Poate în nici un alt sport evoluțiile individuale nu sunt atât de legate de atmosfera și de starea de spirit a întregii echipe. Fiecare dintre noi a început gimnastica într-o clasă de elevi și de pe băncile unei școli. Poate de aceea, concursurile, oricât de dificile și pretențioase ar fi, nu schimbă cu nimic purtarea ce trebuie să o avem. Chiar așa spune că, în școală, degeaba ai 10 la tezele de matematică și română dacă ai nota scăzută la purtare. În gimnastică, această notă face parte din concurs, orice probă începând și sfârșind, de fapt, cu salutul către arbitri și public. Adică ceea ce în alte sporturi poate fi un gest formal, adesea uitat, la noi este inclus în competiția propriu-zisă: ne întrecem și în modul în care știm să fim politicoși față de cei care ne apreciază evoluția — cu note sau cu aplauze.

La 16 ani, la Jocurile Olimpice de la Seul din 1988, Daniela Silivas a cucerit șase medali, dintre care trei din aur. Foto: Mihai Alexe/AGERPRES

nevoie să-l repete, întrucât politetea rămăsese în firea noastră, așa cum salutul închide și deschide orice evoluție la aparate. Cred că este vorba aproape despre un reflex. Pentru că s-a mai întâmplat și să ratăm câte un exercițiu la paralele ori barmă, câte-o căzătură, dar de fiecare dată ați putut vedea cum din căzătură ne ridicăm direct cu gestul firesc de salut. Nu mă pricep la cuvinte frumoase, dar cred că salutul publicului, politetea, nota la purtare se manifestă mai ales în astfel de situații de eșec. În fond, nimeni nu este vinovat de ratările noastre — nici arbitrii, nici publicul. Și așa cum în asemenea situații simțim ofatul de regret și încurajările spectatorilor, tot la fel răspunsul nostru trebuie să fie, în orice împrejurare, unul de politete totală și de purtare frumoasă.

Poate că gimnastica este un sport mai aparte, al grației și frumuseții, cum se spune. Dar regulile din gimnastică sunt, cred, valabile pentru orice sport — în ceea ce privește nota la purtare, conduita față de public și arbitri. Oricât de spectaculos ar fi un salt pe barmă ori o săritură la paralele, ultima imagine care dănuiește în memoria și a noastră, și a publicului este aceea când ne privim în ochi, pentru a ne saluta și eventual a ne

oferi reciproc flori. De aceea, una din fotografiile care mi plac cel mai mult este una cu echipa, după ce ni s-au oferit flori și când, eliberate de tensiunea concursului, am avut răgazul de a îndrepta spre sală un zâmbet și-un gest de salut.

Daniela SILIVAS

Nota redacției
Între veștile frumoase transmise de agențiile internaționale de presă în ultimele zile se află și cele referitoare la noile succese ale gimnasticii feminine românești și-ndeosebi ale excelenței sportive care este Daniela Silivas. Astfel, tripla campioană olimpică de la Seul „a cucerit recent și Parisul” (comenta un ziar francez) cu prilejul recentelor campionate internaționale ale Franței — de fapt, o etapă din circuitul „Cupei mondiale”. Aproape simultan cu întrecerile din capitala Franței, publicarea de referință a gimnasticii mondiale World Gymnastics, actualizând topurile gimnasticii feminine, o plasa pe locul întâi în lume tot pe Daniela Silivas.

În rezonanță cu telexurile planetei, revista noastră a dobândit, iată, privilegiul însemnărilor de mai sus ale supercampioanei române de gimnastică.

Flacăra, nr. 16/1989

AICI RADIO EUROPA LIBERĂ!

Cuvântarea lui Ceaușescu la Plenara CC al PCR din aprilie: aspecte ideologice

Ideile pe care Ceaușescu le-a exprimat în cadrul plenarei au implicații internaționale. În vreme ce sovieticii au renunțat oficial la „lupta de clasă” pe planul afacerilor externe, Ceaușescu a dat foarte clar de înțeles că poziția sa este diferită. Vorbind despre țările din Lumea a Treia, el a spus că România va continua să le sprijine în lupta lor pentru emancipare națională și economică, manifestând din nou, explicit, credința sa în vechile precepte ale mișcării internaționale comuniste. Poziția României a fost, fără îndoială, primitivă cu satisfacție în capitale precum Havana, unde Fidel Castro a spus în timpul unei vizite a lui Gorbaciov de la începutul lui aprilie că, spre deosebire de Moscova, cubanezii „nu sunt atât de convingși că imperialismul a asimilat noua realitate internațională și noi avem motive să fim suspicioși în privința comportamentului imperjalist”.

În mod remarcabil, spectrul „revizionismului” a revenit și el în plenul din aprilie, după ce a fost lăsat la o parte vreme de mai mulți ani de partidul comunist din România. Adresându-se forului, secretarul cu propagandă, Constantin Olteanu, a pledat ca partidul să „adopte o poziție mai combativă față de teoriile apologetice ale capitalismului, care contestă rolul de lider al partidului comunist și al clasei muncitoare în societate, ca și față de revizionism și irendentism, față de aceia care falsifică și denigrează istoria noastră națională și care minimizează sau neagă realizările noastre socialiste sau chiar ordinea socialistă”.

Este adevărat că poziția lui Olteanu a fost destul de ambiguă, pentru a lăsa să planeze un val de îndoială dacă acuzația sa de „revizionism” se referă la pozițiile reformiste din cadrul procesului de „construcție socialistă” sau la conflictul cu Ungaria, pe care românii o acuză de „revizionism” și

„irendentism” teritorial. Ambiguitatea nu a fost un accident. Dintr-o suflare, Olteanu a reușit să pună semnul de egalitate între stilul reformei din Ungaria și irendentismul teritorial și să sugereze că aceia care au criticat „realizările” României de sub Ceaușescu, precum cei șase veterani, erau în legătură cu „revizionistii” și că nu numai că au trădat interesele țării lor, dar și adevăratele idealuri ale socialismului. Similar, ministrul de Externe, Ioan Totu, a spus în cadrul Marii Adunări Naționale de la 17 aprilie că recent s-a constatat „o intensificare a propagandei ostile împotriva țărilor socialiste”. El a descris această „mișcare” ca pe o „adevărată cruciadă anti-comunistă”, „Cercurile imperialiste”, a spus el, „distorsionează realitatea socialistă, inclusiv pe aceea din țara noastră”, și promovează „teze de natură revanșardă, naționalistă, șovinistă și irendentistă”. Mai mult, aceste cercuri au mers atât de departe, încât „să scoată certificate de bună purtare pentru realizările socialiste dintr-o țară sau alta”, în cadrul a ceea ce nu era decât o încercare întreprinsă de „toți cei care pozează în apărători ai drepturilor omului de a distra atenția” de la deplorabila violare a drepturilor de bază ale omului în propriile lor țări. Afirmările lui Totu au fost evidente direcționări către acele cercuri la care s-a referit și Olteanu, iar mass-media românească a atras frecvent atenția asupra asaziselor consecințe ale reformei din Ungaria, printre care lipsa locurilor de muncă, inflația și creșterea datoriei externe.

Michael Shafir
Radio Europa Liberă (München) —
Raport al secției de cercetare,
condusă de dr. M. Shafir. Document
din „Arhiva 1989”, Universitatea
Babeș-Bolyai, Cluj-Napoca
(Traducere din limba engleză de
Eliza DUMITRESCU)

vremea

Vremea a fost caldă, iar cerul variabil, cu înnoări mai accentuate în vestul, centrul și nordul țării, unde au căzut ploți care au avut și caracter de averse. În rest, ploi izolate.

Vântul a prezentat intensificări locale în estul țării și la munte. Temperaturile maxime a fost cuprinsă între 14 și 24 de grade, pe alocuri mai ridicată în sud-est, iar minime (nocturnă) a fost cuprinsă între 2 și 12 grade.

La București, vremea a fost caldă, cu cerul variabil, existând condiții de ploaie sub formă de averse în a doua parte a intervalului. Vântul a suflat slab până la moderat. Temperatura maximă s-a situat în jurul valorii de 24 grade, iar minimă (nocturnă) a fost cuprinsă între 7 și 9 grade.

SUGESTII, SESIZĂRI, RECLAMAȚII

Animalele sătenilor nu pot fi hrănite cu... promisiuni

An de an, statul alocă importante fonduri bănești consilierilor populari în vederea îmbunătățirii stării și creșterii capacității productive a pașunilor comunale, tot cu scopul asigurării necesarului de furaje pentru gospodăriile populației. Prin multe locuri însă, acest ajutor nu este folosit cum se cuvine, lipsa de preocupare a organelor locale fiind mai mult decât evidentă.

La Bucu, cele 173 hectare de pășune sunt amplasate în luncă. În loc să se aplice intr-un avânt, dat fiind aportul freatic, amplasarea respectivă este considerată un impediment pentru menținerea, în permanență, a unei stări bune de vegetație. Că se

poate, o dovedesc din plin cele 40 ha semănate cu graminee și ierburi perene cu vreo doi ani în urmă, acoperite acum de un strat uniform de iarbă. În rest, „pășunea”, ghilimelele se impun, are un aspect selenar, pe cuprinsul ei oile și vacile sătenilor putând fi scoase doar la plimbare, deoarece cu greu ar putea găsi câte un firicel de iarbă de care să se agate. Până la această dată, alte 34 hectare trebuia să fie însămânțate pentru a se justifica întrucâtva cantitatea de sămânță ridicată de la întreprindere s-au tras câteva brazde și... atât. Primarul comunei, Ioan Iosub, și inginerul-șef al CAP, Tăscu Sărăcăceanu, ne spun că „măine”

DIN PRESA EXILULUI

Dorim să ne legalizăm

Publicăm mai jos un interviu luat de scriitorul William Totok — originar din România, exilat în Germania Federală — lui Mircea Băjan, purtătorul de cuvânt al grupării „România Liberă” a refugiaților din Ungaria. W.T.: Domnule Mircea Băjan, vă aflați în fruntea grupării de refugiați români din Ungaria despre care în ultimele luni mediile occidentale au relatat în mai multe rânduri. De fapt, cine sunteți dvs., domnule Băjan? Un disident? Un opozant al regimului Ceaușescu? Sau doar un refugiat român?

M.B.: M-am născut la Sibiu, la 6 septembrie 1958. Am avut o copilărie mai fericită decât a altor copii născuți în România. Prin funcția tatălui meu — nu știu nici acum, ceva de genul „referent relații internaționale” la Ministerul de Externe — am călătorit mult. Ultima oară, într-o vacanță de vară, în 1974, în Argentina. Discrepanța între gradele de libertate în Vest și în România devenea din ce în ce mai mare. Să nu credeți că acolo, la ambasadă, poți face ce vrei! Nu. La ultima ieșire am simțit bine lucrul acesta. Așteptam să intru de servici la poartă atât unei fete și împreună fugeam la film sau pur și simplu la plimbare. Apoi am aflat că nu vorbisem frumos cu doi milțeni care mă oprise să se strădă, eu fiind grăbit să duc niște medicamente... Atunci am înțeles și m-am hotărât. În 1975, în februarie, am fugit cu un prieten de acasă spre libertate. Ne-au prins peste două săptămâni... Am înțeles ce e frica. Am mai înțeles că „a face totul pentru om” înseamnă „din ce în ce mai rău”. Poate am așteptat prea mult. Poate am dorit să învăț prea mult... În urmă de cinci ani, când tata a ieșit la pensie, am aflat — eu și familia — că, de fapt, tata a fost colonel de securitate.

W.T.: În România v-ați bucurat de anumite privilegii. Ați studiat geologia, ați călătorit în străinătate. Ați avut un post bun. Când și de ce ați luat decizia de a părăsi pentru totdeauna România?

M.B.: A, nu am nici o rudă în străinătate. Nu sunt nici german, nici evreu. Sunt român și nu avem nici un sprijin din afară. Am auzit la radio ce se întâmplă în Ungaria, de „România Liberă”, și în iunie 1988 stăteam de vorbă cu... domnul Cornel Roșca! La Budapesta. Am avut de ales între „omul nou ceaușist” și om, pur și simplu. Am ales.

W.T.: Credeți că numai regimul dictatorial al lui Nicolae Ceaușescu a determinat mii de români să se refugieze în Ungaria și să ceară acolo azil politic?

M.B.: Oamenii au emigrat întotdeauna dinspre Est spre Vest. România nu are granițe cu țările vestice. Lagărul ONU de la Belgrad este o capcană de unde, de două ori pe săptămână, ducele poliției cară cu zecile români înapoi. În Ungaria se refugiază acum chiar și români din lagărul iugoslav!

Ungaria a canalizat practic exodul românesc. În România, comunismul se confundă cu regimul Ceaușescu. Este grav pentru un sistem să poarte germenii totalitarismului și să permită unui om totul și celorlalți nimic.

W.T.: Ce rol joacă „România Liberă”, al cărei purtător de cuvânt sunteți, după ce predecesorul dvs., Virgil Părvu, a fost expulzat la sfârșitul anului trecut de autoritățile maghiare?

M.B.: În 1988, poporul maghiar a întins o mână poporului român. Au mai fost mâini întinse de-a lungul istoriei, dar în gol. Acționăm acum să

strângem această mână întinsă. La 15 noiembrie 1988 nu puteam să nu manifestăm. Mulți dintre noi, și chiar Virgil Părvu, avuseseră curajul să iasă în stradă la Brașov.

Ducem acum o politică mai subtilă. Dorim să ne legalizăm. Am făcut pași mari în acest sens. La scrisoarea noastră deschisă de felicitare de Anul Nou, adresată poporului și Guvernului maghiar, publicată în unul dintre cele mai citite ziare oficiale din Ungaria — Magyar Memzet —, ni s-a răspuns oficial de către purtătorul de cuvânt al Guvernului. Când Guvernul maghiar urează „României Libere”, „Putere, sănătate și fericire”, nu mai e nimic de spus. În ultimul timp, presa maghiară se interesează din ce în ce mai mult de „România Liberă”.

W.T.: Poziția Guvernului maghiar față de „România Liberă”, așa zice, este neclară. Dovadă faptul că trebuie să acționați sub formă mai mult sau mai puțin clandestină. Pe de altă parte, întrețineți, precum se știe, relații excelente cu opoziția democratică maghiară...

M.B.: Colaborăm cu toate forțele democratice maghiare atât politic, cât și pentru ajutorarea refugiaților. Așa s-a ajuns să se recunoască oficial că 1.600 de refugiați — probabil mai mulți! — au fost dați înapoi în România și să se stopeze această practică. Așa am ajuns ca Ungaria să semneze Convenția pentru refugiați de la Geneva din 1951. Uluitor, nu? Dar nimeni nu știe ce sacrificii s-au făcut pentru aceasta. Am avut și astfel de greutăți. De curând, un membru din comitet, cu idei de extremă dreaptă, a fost în mod democratic înlăturat de la conducerea grupării. Asemenea elemente se distrug singure, în contextul actualei democrații. Nu dorim să facem ceea ce au făcut comuniștii când au venit la putere. PCR își va semna singur, prin alternativele ce se vor formula, actul de deces. Aici, în Ungaria, partidul comunist se autodezintegrează. Studiem intens procesul de democratizare al Ungariei și am început să lucrăm la un program de democratizare a României. Colaborăm cu Liga pentru Apărarea Drepturilor Omului în România, cu sediul la Paris, cu grupul de la Berlin, al cărui membru sunteți, cu Uniunea Mondială a Românilor Liberi, singura organizație care ne-a ajutat financiar până acum.

W.T.: Cum apreciați, deci, rolul „României Libere”?

M.B.: „România Liberă” are două mari roluri pentru exilul românesc. Unu: cei care au trecut pe la „Forum” — locul din fața Hotelului „Forum” din Budapesta, unde în fiecare seară, la ora 18:00, se întâlnesc membrii grupării — au făcut o școală a curajului și a politicii. Odată plecați mai departe, mulți ne-au uitat, știind să lupte și știind pentru ce luptă. Doi: datorită condițiilor geopolitice în care acționăm, avem rolul de a strânge exilul românesc în jurul nostru, de a-l convinge să renunțe la unele idei învechite sau naționaliste. Să privească realitatea de astăzi și respectarea Drepturilor Omului în România, să fie o platformă politică pentru toți. Unirea face puterea. Cerem sprijinul mai multor guverne, inclusiv celui vest-german, și al fiecărui om pentru un boicot economic al regimului antiuman de la București.

Lupta, nr. 121/1989

Arhiva Institutului Național pentru Memoria Exilului Românesc, Fond Dan Culcer

tv 22 aprilie 1989

13:00 Telex
13:05 La sfârșit de săptămână. Cântece de pe la noi. Muzică populară cu Ansamblul „Rapoziții Zărandului” din Arad. Dirijor Petrică Pașca.
Reportaj din actualitatea socialistă a țării.
Temeiuri ale cutozantei muncitorești. Redactor Dumitru Căcoaveanu.
Un compozitor, o melodie: în zbor spre infinit. Muzica George Grigoriu. Versuri Romeo Iorgulescu. Solistă Eliza Peneșu.
Desene animate.
Farmecul muzicii.
Cântecul cuvintelor. Moment poetic. Recită acvitra Marioara Sterian.
Mari momente ale baletului. Din Filmoteca de aur tv.
Telesport.
Autograf muzical: Mihai Constantinescu
14:45 Săptămâna politică.
15:00 Închiderea programului
19:00 Telexjournal. 1 Mai — raport muncitoresc.
Sub tricolor, sub roșu steag. Versuri

patriotice, revoluționare. Redactor Mihaela Macovei
19:40 Telexjournal. Redactori: Cornelia Rădulescu, Ioan Ionel
20:10 Antimpurje în muzică și poezie: Primăvara. Spectacol literar-muzical. Interpretează: Mircea Albulescu, Angela Similea, Ion Caramitru, Lucia Muresan, Florina Cercel, Angela Ciocină, Cezara Dafinescu, Vistrian Roman, Ștefan Hrușcă, Vasile Șeicar, Cornel Constantiniu, Mihaela Runceanu, George Motoi, Gabriela Popescu, Stela Enache, Florin Bogardo, Ion Marinescu, formațiile „Song” și „Romanticii”. Redactor Mariana Șoitu. Regia tv Doina Anastasiu. Realizator Marin Traian
21:00 Film artistic. Ultimele zile ale verii. Producție a Casei de Filme Trei. Cu: Cornel Coman, Maria Rotaru, Adriana Ionescu, Ovidiu Iuliu Moldovan, Constantin Drăgănescu, Matei Alexandru, Ana Ciobanu, George Mihăiță, George Calboreanu jr, Fabian Gavriluțiu, Constantin Vaeni, Gheorghe Cozorici, Tamara Buciuceanu. Regia Savel Stoiopol
22:20 Telexjournal
22:30 Închiderea programului

anunțuri

ÎNCHIRIERI
Inchiriere cameră mobilată, Bercești, prefer femeie.
Caut două-trei camere la curte (ne-mobilate) pentru 6 luni, chiria anticipat.
Ofer cameră mobilată, intrare separată, la persoane încadrate.

VÂNZĂRI
Radiocasetofon Silvano mono, butelie aragaz cu trei ochiuri, pendulă Hans Backer, mașină spălat Alba-Lux, butelii voiaj, bicicleta curse Start, Walkman Sanyo, lână plapumă, pianină Schwechten vieneză.
Încălțăminte, îmbrăcăminte modernă damă; scurtă nutriție, iepure, haină piele, haină imitație blană.
Cazan încălzire, boiler, injector automat, rezervor păcură, calorifere

CUMPĂRĂRI
Cumpăr aparat electronic pentru măsurarea tensiunii arteriale și barometru camera.
Videocasete sigilate, imprimate calitate, videocasete originale, videorecorder, derulator.
Apartament 3 camere + dependințe, gaze, numai în vilă sau bloc vechi, zonă (ultra) central, Televiziune, Parcul Gării de Est.
Casașă modestă la curtea mare, curent electric, frumoasă.

Reflexe

ORIZONTAL: 1) Se simt în mediul lor... când îngheață apele (sg.). 2) Nu mai este în vigoare — Manuale... de cultură generală. 3) Înălțimi de relief — Deschis la fire. 4) Ieșire la raport! — Portbagaj la turism (pl.). 5) Tristețe în suflet! — Loc de tragere (ales de alții, nu de noi!). 6) Dăunătoare... în domeniul culturii — Talie mijlocie! 7) Ieșire dintr-o centrală termică subterană (pl.) — Început de la coadă! 8) Distanțată pe teren. 9) Făcută armo-

nică (masc.). — Concurrent la salată. 10) Invățămat profesional.
VERTICAL: 1) Vede totul în mar. 2) Navigație... pe cont propriu — Sămburi de mer! — Calmănt în sine! 3) Venit fără nici o oprire — Una care te mânăncă... de vie. 4) Țintă pentru alpinisti — Foarte apreciat la serviciu. 5) Sfârșit subit! — Cu secunde... înainte. 6) Probă de dublu... feminin (l.). 7) Ridicată în slava cerului — Oameni cinstiți. 8) Masă verde — Niște incurcă-lume. 9) Strânse în ierbură zgârcitului. 10) Întoarcere la anii copilăriei.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
2									
3									
4									
5									
6									
7									
8									
9									
10									

Dictionar: ALI Revista Rebus nr. 8/1989

VICTORIA
este numele unui mare magazin universal bucureștan, pe care dacă nu-l vizitați este ca și cum n-ați fi fost în... București.

Fiecare din nișurile sale e o veritabilă expoziție cu vinzări:
• PĂRIER — articole electroscopice dințate, casuri, necesare, portofeluri • ETAJUL I — festuri, articole pentru sport-turism • ETAJUL II — articole pentru barbati • ETAJUL III — articole pentru copii • ETAJUL IV — articole pentru garderoba femeilor • ETAJUL V — jucării-meni.

Magazinul Victoria, unul dintre reperatele comerțului bucureștan, beneficia și de reclame în paginile revistelor